

SZENTES ÉS VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KOZLÖNYE.

Megelen vasárnap és csütörtökön.

Előfizetés ár:

Negyedévre 2 korona 50 fillér. Félévre 5 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Görög-udvar,
hová a kénizator. címzendők.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal

mérsékelt áron számít fel.

Hibák és túlzások.

II.

Soha nagyobb veszedelem nem fenyegette a magyar sajtószabadságot, mint most. Fejérváryék azért támadták meg abszolút hatalommal ezt a szabadságjogot, mert ők erőszakkal akarták helyreállítani az alkotmányos rendet. Ma már nincs abszolutizmus, a kormány kezében alkotmányos hatalom van és ha ezzel a hatalommal fogják megcsontítani a nemzetnek azt a legszentebb jogát, melynek alapján gondolatát mindenkinek joga van szabadon nyilvánítani, — akkor menthetetlenül elvesz a jog, — soha többé visszavívható nem lesz.

Pedig nagyon sok Babó Mihály van Magyarországon. Sokkal több a sajtószabadság ellensége, mint amennyit látunk s az ellenségek valamennyien a hatalom polcán ülnek, az ellenséges tábor a felsők közül áll harca készen. A magyar arisztokrácia, az egyházi méltóságok, a közélet előkelő szerepvivői, a pénzcsoportok és pénzarisztokraták, egyszerűval mindnyájan azok, kik a nagy vagyonoknak és a nagy tőkéknek korlátlan urai. Ezért történt meg az a rendkívüli meglepő eset, hogy a fővárosi ügyvédi kar tagjai közül háromszáz magyar ügyvéd nem merte leadni szavazatát sem a sajtószabadság mellett, sem ellene.

A sajtó, talán egészen kivétel nélkül, a szociális forradalom szolgálatában áll. Akár liberális akár reakcionális valamely sajtóorganum, teljesen lehetetlen elzárkózni a kor szelleme elől. Ha csak színleg is, ha csak halványan is, ha csak kénszírűségből is, a nyilvánosság mértékét megütő gondolatok mindegyike a szociális forradalom fegyvere. Ezért vannak sokan a sajtóellenes táborban, ahol fokozottan több a settenkedő, mint a nyíltan fellépő ellenség. Hiába, a vagyonok urai nagyon óvatosak, háromszor is megfontolják, mielőtt színt vallanának, mert hát a sajtó még mindig hatalom azért, a sajtót megfojtani nem lehet, csak apró csonkításokkal mernek tehát kísérletezni a hatalmasok, akik most Magyarországon igazságügyminiszterében látják az ő gondolataik megváltóját.

Hogy a sajtószabadsággal visszaélések nem történnek, azt vitatni ostobaság volna. Am nem történnek-e visszaélések a bírói függetlenséggel?

Nem történnek-e visszaélések a miniszteri hatalommal? Nincsenek-e hitvány emberek minden társadalmi osztályban, minden foglalkozás ágában? Tudjuk, hogy vannak és tudjuk, hogy a visszaélések és bűnös üzelmek megtorlására törekedni kell. A sajtószabadsággal való visszaélést mi kegyetlen szigorúsággal akarjuk megtorolni, de Magyarország igazságügyminisztere nem a visszaélést üldözi, hanem magát a sajtószabadságot; a Babó Mihályok túlnyomó többsége nem idegenkedik a sajtó korrumpálásától, sőt nem is igen sajnálja az árat az olyan sajtóalkalmazkodásoknak, melyek a közhangulatot az ő javukra igyekeznek befolyásolni.

Egyenesen kimondjuk, hogy Polónyi Géza igazságügyminiszter úr ő nagyméltósága közvetlenül bűnös abban, hogy a magyar sajtóban szabad hazudni; szabad legázemberezni érdemben megöszült férfiakat; szabad legázolni köztisztviselőket; szabad legyalázní hagyományokat; szabad a népet ámitani, lázítani a felsőbb osztályok ellen; szabad meggyűlöltetni és megütáztatni magyart a magyarral. Ennek a tónusnak egyik inkarudatus megteremtője az igazságügyminiszter úr ő excellenciája, a sajtó névtelen munkásai már csak halvány utáztatokat tudnak ezen a téren produkálni.

Érre a tónusra, erre a nemtelen fegyverkezésre nem a sajtónak van szüksége, hanem azoknak, akik a sajtó háttára szeretnek kapaszkodni, akik a sajtó nélkül még csak léleket sem tudnak venni, akik a közélet kiválóságait durva eszközökkel szökták a fórumról leszorították, hogy a maguk becses személyének helyét csináljanak. Ezek miatt vagyunk szegények igazi tevékeny és zseniális emberekben, ezek fertőzik meg és szennyezik be az úgynevezett politikai becsületet, ezek zsákmányolják ki a közszereplések anyagi jövedelmességét és végül ezek kenik rá a sajtószabadságra a saját bűnös üzelmek ódiúmat.

Ezek akarják megcsontítani a sajtószabadságot, mert most a kezükbe ragadtak hatalmat féltük ugyanazon fegyverek rombolásától, melyekkel ők a hatalom birtokába jutottak. Az, amit most a sajtó visszaéléseinek neveznek, az mind jogosult, indokolt volt az ő szemükben addig, míg ők hatalomhoz nem jutottak, míg ők a hatalmat magukhoz nem ragadták.

Nyíltan kimondjuk, hogy az a

közéleti durvaság, mely most ebben az országban tombol, csakis üres, tartalmatlan és léha közéleti szereplők között lehetséges. A könyöklők leszorítottak a porondról mindenkit, az igazi tehetségek kénytelenek visszavonulni, ki az ördög vesz szívesen részt az olyan vad túlekedésben, amilyen ma folyik ebben az országban.

Nem azt akarjuk mondani ezzel, hogy a Wekerle-kormány megalakulása előtt más képet nyújtott volna a magyar közélet. Szakasztott ilyen volt ez akkor is, legfőlegb annyi a különbség, hogy akkor Péterék dúlakodtak, most meg Pálék gazdálkodnak a hatalommal, mely nem az ő kezükbe való.

És ők okozták a sajtót, ők akarnak a sajtó visszaéléseit megszüntetni, ők, akik ezekből a visszaélésekből élnek, akik e visszaélések nélkül egy percig sem volnának képesek létezni? Soha! Ez a tábor nem a sajtó visszaéléseit akarja megszüntetni, hanem a sajtó szabadsága a gondolat szabadsága ellen törtet, mert a rendszabályok közé szorított sajtóval jobban lehet operálni, a megrendszabályozott sajtószervezetben van csak igazán tere az olyan visszaéléseknek, amilyenre a hatalomban tobzódó tizezreknek van szükségük.

Azoknak, akik a sajtó tónusának elvadásásából születtek, keletkeztek és lettek valamikké, igen természetes érdekük parancsolja, hogy most letörjék a sajtóhatalmat melynek, félelmes erejét ők ismerik legjobban. Nekik természetes érdekük ez, de a nemzeti érdek mást követel, mást parancsol. A megtámadott üldözöbe vett tisztességes sajtó öntudatra ébred és éppen azért, mert meg kell éreznie a ferde helyzetet, melyet önmaga teremtett önmagának, éppen azért, mert meg kell látnia azt a korrupit szellemet, mely a magyar közéletben dominál, most már megindítja az igazi purifikációt és anélkül, hogy a megtorlás fegyveréhez nyúlani igyekeznek, anélkül, hogy egyeseket üldözöbe venne, vagy azokat, kik a sajtószabadság ellen nyíltan érvelnek és állást foglalnak, megtámadná, tisztán az igazság és tárgyilagosság fegyvereivel fogja megtisztítani a magyar közéletet, mely tele van hibákkal és tele van esztelen túlzásokkal.

Ellenvélemény az adóreformról.

Ugy tudjuk, hogy a fokozatos adó behozá-

tala, mely mellett mi is annyiszor írunk már a múltban, képezi esztendő őta a több előző kormány által tervezett adóreformok gerincét. Ettől várja a köztársaság polgárság azt, hogy adózáunkat a legulsóbb és legszembeszökőbb igazságtalanságtól megtisztítsa. A múlt nyugaton mindenütt ki-küszöbölték már az adórendszerből az igazságtalanságot, amely reánk még mindig rák nehezedik és amely mellett a szegény ember csak olyan arány szerint fizet adót, mint a dúsgazdag. Egető szükség van a progresszív adóban behozandó reformra különösen nálunk, ahol az állam jövedelmeinek negyven százaléka képezik az egyenes adók.

Az adóemelés közül egyik legulsóbb a földadó, amely a kisgazda jövedelmeinek ma jó negyedrészt emésztí föl. És amikor a fokozatos adó behozataláról van szó, — ezt el sem tudjuk képzelni a földadó fokozatosságának nélkül, mert ebben látjuk a törpe- és kisbirtok felszabadításának egyik hathatós módszerét. És nem is akadt még eddig a fokozatos adót hirdető politikuskok között egy sem olyan, akinek szavaiból mára, mint a földadó fokozatosságának behozatalára is következtethetünk volna.

Most azonban érzékeny családás ért bennünket. Wekerle Sándor dr. miniszterelnök egyik legutóbb elmondott beszédében melyre a sajtó eddig kelő figyelmet nem fordított, — körvonalazta azokat a határokat, amelyekben belül ő a fokozatos adórendszert hazánkban megcsinálni és életbe léptetni akarja. És kijelentette ebben a beszédjében Magyarország elsőnek elismert pénzügyi kapacitása, hogy a fokozatos adót az úgynevezett real-adóknál nem kívánja megvalósítani és életbe léptetni. Csak a személyhez kötött adók lesznek, az ő tervezete szerint, fokozatosak.

A real-adók közé tartozik a földadó és a tőkeadó, a személyhez kötött adók alatt értjük első sorban a harmadik osztályú kereseti adót és a többi kereskedelmi és ipari, vagy értelmiségi keresetek után kivetett adókat. A miniszterelnök fent körvonalazott kijelentésével tehát nagy remények mennek tusztbe. Mi és velünk együtt az ország egész népe nem ilyen adóreformot vártunk. Hanem vártunk egy általános, becsületes, radikális adóreformot. Nekünk ilyen ígérték a képviselő urak a programbeszédjeikben jelölt korokban és mélyen elszomorít bennünket az, hogy most ime legfelsőbb helyről rácafolnak ezekre a programbeszédre.

Megmondjuk őszintén a véleményünket, bármennyire kitégyük is ezzel magunkat a hazafarsolás vádjának a nemzeti uralom rák viradt korszakában, mert nem fojthatjuk magunkba a jogos kritika igaz hangját akkor, mikor azt látjuk, hogy egy ilyen, a nemzet életéértékebe vágó kérdést egyáltalán akarnak megoldani.

Ne feledjük el, amit Andrássy Gyula gróf belügyminiszter mondott, hogy a magyar képviselőház a mai összetételében országgyűlés, melyben a nagybirtokos és

földbirtokos osztály van többségben, amelynek nem szabad a népből azt a gyanút felkeltetni, mintha osztályérdekeket képviselne. Kétségtelen, hogy a realadók fokozatosítása erre a nagybirtokos osztályra bizonyos tekintetben új terheket róna, de ez a fokozatosság ugyancsak felszabadításra közel két millió törpe és kis birtokost a ma igazságtalan adórendszer nyomása alól. És a tőke fokozatos megadóztatása is csak a kisembereknek kedvezne. Mert húsz százalékos a jövedelme után könnyebben fizethet az, akinek tízezer forint az évi jövedelme, mint tíz százalékos a 100—200 frt. évi jövedelemmel bíró. Ez olyan elemi igazság, melyet semmiféle akoskodással megcafolni és agyonütni nem lehet.

Reméljük azonban, hogy a miniszterelnöknek nem a fentidézett kijelentés volt az utolsó szava a fokozatos adó kérdésében. Reméljük, hogy az eszme megvalósítása idejére mégis győzni fog a jobb belátás és az intőző körök szociális érzéke. Nagyon szomorú volna, e reményben megalatkozunk.

A húdrágaság ellenszerei.

A húdrágaság kérdése országszerte napirendre került. A fogyasztó közönség veretékbe ezúttal a budapesti mézásokok vették föl a kérdést. Ez a kérdés sokkal fontosabb és sokkal bonyolultabb, semhogy azt máriól-holnapra el lehetne intézni. Ha segíteni akarunk a húdrágaságon, akkor első sorban a panaszok okait kell elhárítani.

A budapesti mézásokok határozati javaslatukban felsorolják azokat a módozatokat melyekkel a húdrágaságot megszüntetni lehetne és ugyancsak halljuk évek óta más városok mézásokait is. De ezek az orvosok mind csak rövid időre oldanak meg a kérdést. Csak az intenzív allattenyésztéstől várhatjuk a baj igazi orvoslását. A határozati javaslat első pontja: a növendék állatok kimerésének megtiltása már ezt célozza. A növendék-állatok levágása és kimerése allattenyésztésünk föllendülésének legfőbb akadálya, melyről az országos magyar gazdasági együletben is folytattak tanácskozások, de eredménytelenül. Egyébként a múlt évi statisztika orvendetesen állapítja meg, hogy a növendék állatokból a kivétel megesapant. Ebből a körülményből arra következtethetünk, hogy a jobb jászágarak gazdáinkat intenzívebb tenyésztésre bírtak. Az allattenyésztés fokozása tehát az első kérdés, melyet azonban a földmivelésügyi kormányknak kellene nagyobb anyagi előzattal előmozdítani. A közlegelők visszaállítása, olcsó és könnyen hozzáférhető pénzforsrással fokozhatna allattenyésztésünket.

A szorb határ megnyitása volna a pilanatnyi megoldás, mert ott már a követelményeknek megfelelő állatfelhozatalokra számíthatunk. Az allattenyésztésnek Szerbiában megvan a főkövetelménye, a jó legelő. Az állatbehozatal pedig főleg a magyar kereskedők mozdítják elő. A fogyasztó biztositást látjuk a szorb behozatalban. Ezt a mai állapotok igazolják legfőképpen, mert mióta a szorb behozatal szünetel, azóta az ország fogyasztó közönségét folyton kísérti a húdrágaság, ami azonban a téli hónapokban érzékelhető nem volt, mert ebben az időszakban a szorb behozatal ügyis kiszorítja a magyar hízott marha. A szorb marha hiányát tehát csak most, néhány hete érezzük, mert ezidőben a hízott állatok nálunk

már fogytán vannak. A nyári hizalást gazdáink csak szorványosan folytatják és így nem csodálkozhatunk azon, hogy már hosszabb idő óta idegen behozatalra vagyunk utalva. A szorb behozatal tehát nem volt határnyunkra, mert a belföldi fogyasztást látta el.

A roman marha behozatalát határozottan ellenezni kell, mert ott az allategészségügyi intézkedések még nagyon kezdetlegesek; mert Romániában az allatbetegségek ellen, mint egyes szaktudósításokból ismeretes, szakférfiak hiányában alig tesznek valamit és így a behozatal még a vesztégvasárra is belathatatlan veszedelmet jelent. A romániai behozatal, a szerbiától eltérőleg, tehát a magyar allattenyésztés tekintetében azt a veszedelmet rejti magában hogy a magyar allatvasárokat allandóan megfertőztetné.

A fogyasztási adó eltöltése volna a legfontosabb teendő; de ha ez most akadályokba ütközne, akkor az állatok suly szerinti osztályozásával kellene az adót bevezetni. A nyugateurópai városokban — sőt Németország egyes városaiban nincs is fogyasztási adó, — a tiszta suly szerint és nem darabonként fizetik az adót és ez is az igazságos alap. Ezt főleg nálunk kellene bevezetni, mert a magyar fogyasztásban nagyon eltérő sulyú és minőségű állatok kerülnek vasárra, melyek egyenlő adóteit nem bírnak el. Ez nagyon is érezhető befolyást gyakorol a húsarakra.

Feljesztetni kell az allattenyésztést is. A gazdakon múlik, hogy allattenyésztésünk újból viragozza legyen. De nemcsak a kisgazda, hanem a nagy is foglalkozzon allattenyésztéssel és főleg a földmivelési miniszter létesítsen tenyésztéleket; szóval, cselekedni kell. A mézásokok pedig tömörüljenek jobban, iparkodjanak mellékterményeket (belek, vér, fagygyú stb.) jobban értékesíteni, mert ma a gyárosok karterje szabja meg az arakat. Kivánatos volna a kötelező állatbiztosítás is, mely a tenyésztésnek mintegy alapja.

Mindez azonban csak kívánság. Maga a szomorú, zsebbe vágó valóság, a — húdrágaság.

Ujdonságok

Budapest, 1906. augusztus 9.

— A közigazgatás reformja. A belügyminisztériumban szerényen folyik a törvényjavaslatok előkészítése. Ennek a kodifikáló munkának a keretében különösen aktualissá tette a közigazgatási reform kérdését. A ndrássy Gyula gróf belügyminiszter ischli kihallgatása. A belügyminiszter reformterve nem all az allamosítás alapján, hanem az alkotmánybiztosítók szempontjából készíti elő a megyei szervezet és a városi közigazgatás reformját. A belügyminisztérium kodifikátorai már most dolgoznak azon a javaslaton, mely a közigazgatási bíróság hatáskörének kiterjesztését foglalja magában az önkormányzat alkotmányi biztositása érdekében. A ndrássy gróf terve az, hogy már az őszi ülészakban vigyen egyet, a közigazgatási reform egyik-másik fontos részletére vonatkozó javaslatokat a nyilvánosság elé. Ezeket a javaslatokat készíttik elő a belügyminisztériumban, hogy ősszel anket elé bocsathassák a tervezeteket. A belügyi kodifikációt egy másik törvényter-

SÜRGÖNY!

Csak rövid ideig

JELSZAVUNK! A mi mutatóványaink, a mi reklámaink!

Előleges jelentés

SÜRGÖNY!

Csak öt napig

CIRCUS C. VICTOR

Magyarország legelőkelőbb és legnagyobb vállalata, elsőrendű nagy löányaggal, saját zenekarral, szenzációt keltő világvarosi nagy műsorral. KEDDEN, augusztus hó 7-én városunkba érkezett és a V á s a r - t é r e n tartja előadásait. Kérem vállalatomat össze nem tévesztini Magyarországon többi vandortársulatával.

— Elsőrangú látványosságok! —
Hazafias tisztelettel, az IGAZGATÓSÁG.

vezet is foglalkoztatja. Ez a munkát a törvényhatósági tisztviselők nyugdíjának ügyére vonatkozik és célja annak az anomáliának megszüntetése, hogy aki a törvényhatósági szolgálatból államszolgálatba lép át, elveszítse előbb szerzett nyugdíjgyényét. A közigazgatási reformjavaslatok előterjesztésével egyidejűleg a kormány az államosításról szóló Szapary-féle törvény eltolását is fogja javasolni. Anketé elé terjeszti Andrássy még a parlamenti szünet idején annak a kérdésnek az eldöntését is, hogy a pénztári kezelés visszatéréséke a megye kezébe. A többi reformjavaslat, amilyenek a választói reform, a gyűlékezési és egyesülési jogról szóló törvényjavaslat, stb. aigha kerülnek mar az ősszel a nyilvánosság elé, mert ezek kodifikációja még tavol áll a befejezésétől.

— **A póttartalékosok újabb behívása.** A közös hadügyminiszter rendelete folytán azokat a póttartalékosokat, akik ez évi majus hó 8-an szabadságoltattak a tényleges szolgálat alól, a hadtest és hadkiegészítő parancsnokságok augusztus hó 21-re, huszonöt napos fegyvergyakorlatra hívtak be.

— **ipartestületi közgyűlés.** A szentesi ipartestület f. hó 20-án délutól 8 órakor, saját székháza termében rendkívüli közgyűlést tart, melyen a pécsi országos kiállításról tesz az elnök jelentést és egyben megszavaznak bizonyos összeget az ezen kiállításban részt vevő szentesi iparosok támogatására. A kik a kiállításban helybeli iparosok résztvenni kívannak, ezt a szándékukat a testületi hivatalos orak alatt szep. 27-ig jelentésk be, mert bejelentések csak ezen határidőig fogadtnak el. A rendkívüli közgyűlésre azzal a figyelemzettel hívja meg az elnökség az ipartestületi tagokat, hogy — amennyiben a kitűzött napon és időben határozatképes számban nem jelennének meg, akkor a közgyűlés egyezmenen tárgyszorozattal augusztus 27-én délutól 8 órakor fogják megtartani, amikor is a megjelentek, számukra való tekintet nélkül érvényesen határoznak.

— **A második sorozás.** A hivatalos lap mult vasárnapi száma rendeletet közöl, amelyben Jekelfalussy honvédelmi miniszter heiyett Bolgór államtitkár elrendeli, hogy az 1906. évi fősorozast, ez évben köztudomasulag a másodikat, ez évi október 10-től november 30-ig terjedő időközben tartsak meg. A sorozas tervét, az idő rövidségére való tekintettel, czttal is sürögösen és mielőbb kell a politikai hatóságoknak megállapítani. Az esztendő ez a második sorozasa lesz a tulajdonképeni 1906. évi sorozas, miután a tavasszal a mütévről elmaradt sorozast tartották meg. A minisztérium felhivisa a sorozás előkészületeinek zoros határidőben való megtétele és a miniszterhez lendő felterjesztése irant mar leérkezett varmegyénk alispánjához is.

— **Támadások a Pallavicini uradalom ellen.** Budapesti lapokban egy idő óta sürün jelennek meg támadások a megyénkbeli Pallavicini uradalom ellen és ezek közt különösen a »Pesti Napló« egy közleménye ugy tuntueti fel Pallavicini Sándor örögrofot, mint aki az uradalmi korul eső községek karara kibúvik a községi pótdózfizetés kötelezettsége alól, rengeteg uradalmából megalaitvan Sövényháza községet, melyet 2—3 százalék pótdózfizetés adminisztrálnak, míg a körülékvő községek népe 102—104 százalékos pótdó terhe alatt görnyed. Ezeket névezett laptársunk a szegedi iparkamara évkönyvére hivatkozva írja meg, mintha csak adatait onnan merítette volna, holott megállapítható, hogy a szegedi iparkamara egyet-

len évkönyve sem tartalmaz a Pallavicini-uradalomról ilyes rettenetes adatokat, hanem igenis történik az évkönyvben általános hivatkozás Kelemen Béla dr. orsz. képviselőnek két éve indított azon mozgalmára, mely szerint: »A Csongrádmegyében levő számos uradalmi község, tehát nem csupán Sövényháza, megszüntetették és ezen községek, fontos gazdasági és kulturális érdekekből a szomszédos városokhoz és nagyobb községekhez csatoltassanak, mert így ezek községi pótdózfizetési kötelezettsége a nép jóléti intézményeinek fejlesztéséhez jobban ki lenne használható.« Igen fontos lehet tehát a Kelemen-féle akció, de abból csupán a megyebeli Pallavicini-uradalomra vonni le olyan következtetéseket, amilyeneket a Pesti Napló levon, vagy vaskos tájékoztatásnak, vagy tudatos rosszindulat. Mert az igazság az, hogy az uradalom Tömörkényen 90, Agyón 78, Sándorfalván 82 és Mindszenten 70 százalék pótdóft fizet az ezen községek határába eső birtokai után tehát annyit, mint ezen községek mas lakói s fizet ezenföül 160000 korona ármentesítési díjat, míg Sövényháza a pótdóftja nem 2—3, hanem 28 százalék, holott ha ezt a községet megszüntetnék és Kistelekhez csatolnák, amelyhez közvetlen közel esik, akkor egy fillér pótdóft sem fizetne, egyszerűen azért, mert Kisteleken nincs pótdóft. Igazság továbbá az, hogy megyénkben egy község sem adminisztrál 100 százalékos pótdóftal. És igazság végül az, hogy Sövényháza minden középületét, községházát, iskoláját, ovodáját az örögrof a saját költségén építette, hogy Sándorfalva adósságát már két ízben a sajátjából fizette ki és a községházát is ő építette, hogy Mindszentnek díszes ovodat építtetett és tart fenn a saját költségén és több községekben ártezi kútat fúratott. Mindez pedig legkevésbé sem vall arra, mintha ki akarna bujni a községi teherviselés alól.

— **Lejárt pályázat.** A szentesi katólikus egyháznál betöltendő egy tanítónői állást hirdetett meg az egyház tanácsa. A pályázat határideje lejárt, az állast f. hó 12-én töltik be választás útján és jellemző körünetek annak, hogy mennyire túlsúlyolt meg a nők részére nyitvaálló kenyérpálya is napjainkban — az a körülmény, hogy erre a szerény javadalmazású állásra is ötvenöt pályázati kérvény érkezett be a zoros határidőben, a magyar hazának mondhatni minden részéből. A pályázók között három szentesi születésű és itt lakos tanítónő van, névszerint: Farkas Gizella, aki az egyháznál már működött mint kiségt tanítónő, A báffy Alexandra és Kiss Eszter; egy pedig Berényi Margit szent si születésű ugyan, de Nagyváradon lakik. Bizonyosra vehető, hogy az egyháztanács a választásnál első sorban a szentesi pályázókra lesz tekintettel, mert ugyan hol talájanak alkalmaszt az itteni pályavégzett leányok az állas után való ebben a rettenetes élethajszában, ha szülővárosuk mellőzi őket.

— **A törvényhatóságok autonómiaja.** A belügyminisztérium törvényelőkészítő osztályában serényen folynak a vármegyei és városi közigazgatási reformra és a törvényhatósági autonómiaira vonatkozó törvénytervezetek anyaggyűjtési munkalatai. A belügyi kormány, tekintettel a törvényhatóságok autonómiajának a királyi biztosok által a múltban történt felüggesztésére az 1886 évi XXI. törvénycikk 21. §-at akként kívánja módosítani, hogy az autonóm jogok gyakorlását korlátozni, felüggesztetni, vagy masra áruháznai csak a törvényhozásnak lehet. A törvény 19 §-at az 1870. évi XLII. tör-

vénycikk 16. §-nak megfelelőleg oda módosítják, hogy a fispán csakis az ország érdekeit veszélyeztető rendőri intézkedések végrehajtásának megtagadása esetében amennyiben az alispán, illetőleg a polgármester hivatásának kötelességyszerűleg elgeget nem tenne, rendelkezhetik a törvényhatóság mindazon tisztviselivel és alkalmazottjaival, akikre a halaszthatatlan rendőri intézkedések végrehajtásánál szüksége van.

— **Milyen időnk lesz?** Meteor írja újabban az időjárásról a következőket: Augusztus hava, mint már előbbi jelzéseim szölkak, meleg és általában száraz jellegű lesz. Lehűlést és esőt a 6 ki csomópont fog hozni és pedig, ha a napkötörések olyan mérvűek lesznek, mint amilyenek mostan is, akkor az eső zivataros, viharos lesz, (ez be is következett, szerk.) ha azonban a napfoltok nyugodtan viselkednek, akkor csendes és mennyiségre nézve kevés csapadékot kapunk, míg ha a foltok tömörülnek, úgy az esőmennyiség a tömörülés arányában növekedni fog. Mostanában két óriási folt van a napon izgatott állapotban. A 6 ki csomópontot követőleg újra száraz időt várhatunk. Változatosabbnak ígérkezik azonban a augusztus hónapnak 15-től—27 ig terjedő része, különösen 20 ka körül, amikor szaladó esőket remélhetünk ugyan, de ezeket pótolhatják a meleg, szeles változatok is. Augusztusnak még hátralevő csomópontjai 12—13—15—19—20—23 és 27-re esnek.

— **Tűz a pusztaszeri erdőben.** Sövényháza körül irjak lapunknak hogy f. hó 4 én délután 4 órakor tűz ütött ki a pusztaszeri erdőben. A kétezertőszáz holdas nagyerdő környéken levő községekben a tűz nagy riadalmat keltett. Azonnal kivonultak a munkások és oltáshoz láttak. A tűz a faiskola mellett kezdett és onnan rohamos gyorsasággal terjedt tovább. Valószínű, hogy a veszedelem a perzelő hősegtől meggyuladt száraz haraszt égéséből származott. A tűz továbbterjedését a munkások azzal gátoltak meg sikeresen, hogy a faiskola körül nagy darabon kiirtották a fiatal fákat. A kár azonban így is igen jelentékeny volt.

— **A vetések állása és a mezőgazdasági állapot.** A földművelésügyi minisztériumhoz a mezőgazdaság állapotáról e hó első napjaiban a következőket jelentik a gazdasági tudósítók: Július hó második felében az időjárás többnyire száraz és meleg volt, helyi zivatarokkal, amelyek néhol bő csapadékkal öntözték meg a földet, helyenként károkat is okozva, főleg a learatott gabonában. Azonban az eső hasznosítható is volt, amennyiben a kapás növények, szőlő és takarmányfélék felüledtek. Minthogy azonban nem mindenütt esett eső, vagy nem volt elég a csapadék, panaszok is hallhatók az ország számos részében és nagyobbára az Alföldön, nevezetesen a Tisza, Körös és Maros medencéjében, továbbá a Duna-Tisza közötti részen és a Tisza-Maros szögén, végül a Duna jobb partján is több helyen. Jégeső is ismét volt ezen időszakban és kart okozott, de már csak szórányosan. Férgek és egerek néhol még most okoznak károkat. Az aratás és cséplés is folyamatban léven, most már jobban kitűnik, hogy mely vidékek okozott leginkább bajt a rozsdá és üszög és a learatott gabonában a július hó első felében uralkodott túlsó eső. Meglehetősen sok ugyan a szorult szemű és apróbb mag, korántsem annyi azonban, mint amennyire helyenként számíthatni vélték. A szemes magok közül minőségileg legkevésébbet szenvedett a zab és a rozs és legtöbbit

az árpa. A búza károsodása leginkább a megdől vetésekben mutatkozik. Mindent egybefoglalva, általában meg lehet állapítani, hogy a termés jó, közepes. Ezzel körülbelül számolhat már a gazdaközönség, mert a termés biztosítva van annyiban, hogy az többnyire már asztagokban, jelentékeny része magtárakban is fekszik.

— A házalás beszüntetése. Mint értesülünk, a kereskedelmi kormány legközelebb rendeletet bocsát ki, melylyel végkép eltiltja a községekben és a városokban egyaránt, az iparcikkkel való úgynevezett házaló kereskedést.

Felelősszerkesztő: BÁNFALVI LAJOS.
Kadótulajdonos „Szentés és Vidéke” könyvnyomda

3485 tkv. 1906. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szentesi kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Czakó Antal** és neje végrehajthatónak **Molnár Farkas János** végrehajtást szenvedett elleni 53 korona tőke követelés és jár. iranti végrehajtási ügyében a szentesi kir. bíróság területén lévő **Szentés város** határában fekvő a szentesi 1701 szíjben A. f. sorszám alatt felvett 2158 hrsz. ingatlanok a **Molnár Farkas János** nevű aló egyötöd részére s illetve a végrehajtási törvény 156. §-a értelmében az egész ingatlanra 2016 koronában ezennel megállapított kikialtási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1906. évi október hó 8. ik napjának délelőtti 9 órajakor ezen tkvi hatóság helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási árban alól is eladati fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát, vagyis 201 korona 60 fillért készpénzben vagy ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt atszolgáltatni.

Kelt Szentésen, a kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóságnál, 1906. évi július hó 16-ik napján.

KATKICS,
kir. járásbíró.

3484 tkv. 1906. szám.

Arverési hirdetm. kivonat.

A szentesi kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Dr. Vecsery Sándor** ügyvéd szentesi lakos végrehajthatónak **Páci Mihály** szentesi lakos végrehajtást szenvedett elleni 550 kor. 64 fillér tőke követelés és jár. iranti végrehajtási ügyében úgy a csatlakoztatott Hazai villamosági részvénytársaság bej. czég végrehajtható 17 kor. 20 fillér tőke és járuléka és az ugyanez-k csatlakoztatott **Fischer** testvérek szegedi bej. czég végrehajtható 190 kor. tőke s járuléka iranti végrehajtási ügyében a szentesi kir. járásbíróóság területén lévő **Szentés város** belterületén fekvő a szentesi 2270 szíjben A. f. 1 sorsz. alatt felvett 2544 hrszámú ingatlanra 2454 koronában ezennel megállapított kikialtási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1906. évi október hó 4. ik napjának délelőtti 9 órajakor ezen telekkönyvi hatóság helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási árban alól is eladati fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát vagyis 245 kor. 40 fillért készpénzben vagy ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges

elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt atszolgáltatni.

Kelt Szentésen, a kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóságnál, 1906. évi július hó 16-an.

KATKICS,
kir. járásbíró.

3486 tkv. 1906.

Árverési hirdetm. kivonat.

A szentesi kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Molnár Terézia** végrehajthatónak **Vida Szűcs Sándor** végrehajtást szenvedett elleni 144 korona 80 fillér tőke követelés és jár. iranti végrehajtási ügyében a szentesi kir. járásbíróóság területén lévő **Szentés város** határában fekvő a szentesi 15900. szíjben A. f. 1 sorsz. a. felvett 9089/4. hrszámú (Dónati) ingatlanra a C. 2. sorsz. a. bekebelezett csatorna építés, fentartás és vízvezetési, úgy a C. 4. sorsz. alatt bekebelezett út szolgalmi jog építésben tartása mellett 8186. koronában ezennel megállapított kikialtási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1906. évi október hó 11-ik napjának délelőtti 9 órajakor ezen telekkönyvi hatóság helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási árban alól is eladati fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát vagyis 313 korona 60 fillért készpénzben vagy ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt atszolgáltatni.

Kelt Szentésen, a kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóságnál, 1906. július hó 16-ik napján.

Katkics
kir. jbró.

Csépléshez.

Ilona brikett mint a legjobb cséplészen a legolcsóbb tüzelő anyag fő elárúsítója,

Deutsch Kárpát

a Dréher-féle sör főraktárosa. A csépléshez ajánlja a legjobb sörét és minden féle pálinkáját jutányos ártért.

Szentésen a vásártéri üzletében.
10-5

Értesítés.

Felhívom a t. háztulajdonosok szíves figyelmét, ha házukat javíttatni vagy átalakíttatni akarják, hogy ezen munkákat, valamint külterületi építkezéseket és temetői kriptáépítéseket is a legjutányosabban vállalom el és a muokát minden esetben a legnagyobb gyorsasággal teljesítem is, a megrendelőket teljes megelégedésére.

A n. érdemű közönség szives pártfogását kérve, vagyok

tisztelettel:

Vranka Lajos,

I. t. 485. sz. kőműves-mester.

Minden utánzat és utánnyomás büntethető.

Valódi a!

Thierry-féle balszam

csakis a zöld apácavédjeggyel. Törvényesen vedve. Régtől híres. főfiumulhatatlan emésztési zavarok, gyomorgörös, köhika, katarus mellfájás, influenza stb. ellen. Ára: 12 kis, vagy 6 nagy üvegek, vagy 1 nagy Speciális üveg paténzzárral 5 korona bérmentve.

Thierry Centifoliakenőse általános ismert mint utóherhellen szer

minden, még oly régi seb, gyuladás, sérülés, abszcesszus és daganat ellen. Ára: 2 tegely 3 korona 60 fillér bérmentve. Szetküldi csakis előleges fizetés vagy utánveti mellett

Thierry A. gyógyszerész Pregrada,
Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

Eredeti köszönőiratok ezreit tartalmazó rüpirat ingyen és bérmentve.

Raktár Budapestén: Török József és Dr. Egger Led I., Lugoson Vértés L. gyógyszerárában. 50-7

Kiss Bertalan

első hódmezővásárhelyi temetési, sírkő- és kőfaragó üzletében e szakmákban jártas egyén azonnal betölthető, állandó állást nyerhet.

Pályázati hirdetmény

A szentesi izr. iskolaszék a f. évi szeptember hó 1-én betöltendő, 240 K. évi fizetéssel — természetbeni lakással és téli fűtéssel javadalmazott iskolaszolgái alásrapályázatot hirdet. Pályázhatnak vallás felekezeti különbség nélkül gyermektelen házaspárok. Pályázati kérvények f. évi aug. hó 15-ig Dr. Czukerman Soma isk. székéi előkhöz adandók be. Későbbben beérkező kérvények t. kintetbe nem vétetnek.

Szentés, 1906. aug. 7-én

A szentesi izr. iskolaszék.

Kiadó pincehelyiségek.

Egy utcára nyíló nagy, világos, cementezett

pincehelyiség,

melyben lakás is van és mely fekvésénél fogva

tűzifa és szénkereskedés

céljaira kiválóan alkalmas, azonnali átvételre is bérbeadó.

Értekezhetni lapunk szerkesztőjével.

I. tized 698. sz. ház eladó —

Értekezhetni ugyanott a helyszínen,

vagy pedig a „Szentés és Vidéke”

nyomdában.